



**Република Србија**  
**ВРХОВНИ КАСАЦИОНИ СУД**  
**Рев2 2462/2020**  
**11.03.2021. године**  
**Београд**

**У ИМЕ НАРОДА**

Врховни касациони суд, у већу састављеном од судија: др Драгише Б. Слијепчевића, председника већа, др Илије Зиндовића и Бранка Станића, чланова већа, у правној ствари тужиоца АА из ..., чији је пуномоћник Зоран Јањић, адвокат из ..., против туженог Национална служба за запошљавање, Београд, чији је пуномоћник Љиљана Цонић, адвокат из ..., ради поништаја решења о отказу уговора о раду, одлучујући о ревизији туженог изјављеној против пресуде Апелационог суда у Београду Гж1 3302/19 од 14.02.2020. године, у седници одржаној дана 11.03.2021. године, донео је:

**ПРЕСУДУ**

**ОДБИЈА СЕ** као неоснована ревизија туженог, изјављена против пресуде Апелационог суда у Београду Гж1 3302/19 од 14.02.2020. године.

**ОДБИЈА СЕ** захтев тужиоца за накнаду трошкова одговора на ревизију.

**Образложење**

Првостепеном пресудом Првог основног суда у Београду П1 3079/17 од 12.06.2019. године, ставом првим изреке, поништено је као незаконито решење туженог о отказу уговора о раду тужиоца, донето дана ...2014. године. Ставом другим изреке утврђено је да је уговор о раду тужиоца на одређено време прерастао у радни однос на неодређено време почев од ...2012. године. Ставом трећим изреке тужени је обавезан да тужиоца врати на рад. Ставом четвртим изреке обавезан је тужени да тужиоцу накнади штету на име изгубљених зарада у појединачним износима и са затезном каматом, све опредељено у овом ставу изреке. Ставовима петим, шестим и седмим изреке тужилац је обавезан да у име тужиоца уплати припадајуће доприносе за пензијско-инвалидско и здравствено осигурање, те осигурање у случају незапослености за период од 15.09.2014. године до 01.10.2016. године. Ставом осмим изреке тужиоцу су досуђени парнични трошкови.

Пресудом Апелационог суда у Београду Гж1 3302/19 од 14.02.2020. године одбијена је жалба туженог као неоснована и потврђена је пресуда Првог основног суда у Београду П1 3079/17 од 12.06.2019. године. Захтев тужиоца за накнаду трошкова жалбеног поступка је одбијен.

Благовременом ревизијом тужени побија правноснажну пресуду донету у другостепеном поступку због битне повреде одредаба парничног поступка и погрешне примене материјалног права.

Тужилац је дао одговор на ревизију.

Врховни касациони суд је испитао побијану пресуду у границама одређеним чланом 408. Закона о парничном поступку („Службени гласник РС“ број 72/11), па је утврдио да ревизија туженог није основана.

У спроведеном поступку није учињена битна повреда одредбе парничног поступка из члана 374. став 2. тачка 2. Закона о парничном поступку, на коју ревизијски суд пази по службеној дужности. Садржином ревизије тужени указује на битну повреду одредбе парничног поступка из члана 374. став 1. Закона о парничном поступку у вези са чланом 8. тог закона. Врховни касациони суд налази да се из наведеног разлога не може побијати правноснажна пресуда, сходно члану 407. став 1. тачка 3. Закона о парничном поступку, јер ову повреду није могао да учини другостепени суд. Оцену доказа је вршио првостепени суд.

Према утврђеном чињеничном стању, тужилац је у периоду од септембра 2010. године до септембра 2014. године обављао послове ... у филијали туженог у ... Рад је обављао на основу више сукцесивно закључених уговора о раду на одређено време. Ови уговори су закључени за различита радна места, али је тужени све време фактички обављао исте послове о чему су посведочили саслушани сведоци – други запослени код туженог, као и непосредни руководиоца тужиоца. Тужиоцу је отказан уговор о раду решењем од ...2014. године, због истека рока на који је закључен. Такође је утврђено да је тужени након престанка радног односа тужиоца примио на рад два лица на неодређено време. Висина изгубљених зарада које тужилац потражује утврђена је из обрачуна зарада који је доставио тужени.

Полазећи од напред утврђеног чињеничног стања, првостепени суд налази да уговори о раду тужиоца закључени у периоду од септембра 2010. године до септембра 2012. године представљају један уговор о раду на одређено време. Како је рад тужиоца на одређено време, на истим пословима, био дужи од 12 месеци, то су у смислу члана 37. Закона о раду испуњени услови за прерастање радног односа у рад на неодређено време, почев од ...2012. године. При том, тужени је након отказивања уговора о раду тужиоца примио два лица у рад на неодређено време из чега следи да је потреба за сталним радом тужиоца постојала. Изложено становиште првостепеног суда у поступку по жалби Апелациони суд у Београду прихвата, па потврђује ожалбену пресуду у целости.

Према оцени Врховног касационог суда, неосновано се ревизијом туженог указује на погрешну примену материјалног права приликом пресуђења.

Битна чињеница за доношење одлуке јесте истоврсност послова које је тужени континуирано обављао у спорном периоду, што је утврђено из садржине исказа његових колега, али и његовог руководиоца. Код овог услова за преображај радног односа меродавно је фактичко стање, односно врста послова која је стварно обављана од стране запосленог по сукцесивним уговорима о раду на одређено време, а не врста посла која је формално наведена у садржини уговора о раду и анекса. Тужилац је у

спорном периоду све време обављао послове ... Наредни услов јесте да је рад на одређено трајао дуже од 12 месеци, сходно члану 37. Закона о раду („Службени гласник РС“ бр. 24/05). Уколико је са запосленим закључено више сукцесивних уговора о раду на одређено време за исти посао, сматра се да је за целокупни период постојао само један уговор о раду на одређено. Тужилац је обављао ... у периоду дужем од 12 месеци, што је у супротности са законом, па следи да је испуњен објективни услов за преображај радног односа. На крају, на место тужиоца након отказивања његовог уговора о раду примљено је друго лице и то на неодређено време, па следи да је стална потреба за радом тужиоца постојала.

Законска претпоставка о преображају радног односа на одређено време у радни однос на неодређено време из члана 37. Закона о раду прописана је функцији заштите законом прописаног рока о максималном трајању рада на одређено време. Закључење уговора супротно овом законском ограничењу води преображају радног односа у рад на неодређено време. Како би се избегла злоупотреба права од стране послодавца у погледу дужине трајања рада на одређено, то се више сукцесивних уговора о раду на одређено (који су засебно краћи од максималног законског ограничења) сматрају једним уговором о раду на одређено време. Испуњеност услова за прерастање радног односа у погледу рока посматра се према збирном трајању засебних (краћих) уговора.

Код напред изложеног, а сходно члану 191. Закона о раду, тужилац има право на враћање на рад, као запослени на неодређено време, али и накнаду штете у виду неисплаћених зарада, са припадајућим доприносима из радног односа. Висина тужбеног захтева је утврђена из обрачуна зарада који је доставио тужени.

Оценом ревизијских навода тужиоца произлази да исти понавља наводе изнете у жалби, на које је образложено одговорено у другостепеној одлуци и које разлоге Врховни касациони суд у битном прихвата.

На основу изложеног, применом члана 414. став 1. Закона о парничном поступку, одлучено је као у изреци пресуде у ставу првом.

Тужилац нема право на накнаду трошкова одговора на ревизију, сходно члану 154. Закона о парничном поступку, јер се не ради о нужној радњи за вођење парнице. Зато је његов захтев за накнаду ревизијских трошкова одбијен у ставу другом изреке.

**Председник већа – судија  
др Драгиша Б. Слијепчевић, с.р.**

За тачност отправка  
Управитељ писарнице  
Марина Антонић